

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Het is volbracht!

Dit is het meest betekenisvolle woord dat sedert het begin der wereld ooit op aarde werd vernomen. Het is een uitroep der overwinning, een triomfkreet, die aan het rijk der duisternis zijn volkomen val en aan het koninkrijk der Hemelen zijn grondvesting aankondigde.

O, eeuwig wonder! Juist op het ogenblik dat voor de Held uit Juda alles verloren scheen, riep Jezus met forse stem: "Het is volbracht!" dat wil zeggen dat alles overwonnen was en Gods heilig doel bereikt was.

Altijd wordt het licht uit de duisternis, het leven uit de dood, de behoudenis uit het verlorene voortgebracht. Is Jezus u daarin voorgegaan, nooit zal het u, o volk, anders gaan. En wat was volbracht? "Alles" zegt de evangelist. Alles wat de profeten van de Zoon des mensen, van de staat Zijner vernedering geschreven hebben. Christus kon zeggen tot Zijn Vader: "Ik heb voleindigd het werk dat Gij Mij gegeven hebt om te doen". (Joh. 17:4). Alles heeft Christus volbracht wat de wet eiste n.l. volmaakte gehoorzaamheid. Hij heeft Zijn leven gegeven voor Zijn bittere vijanden en tegelijk al de straffen gedragen die de wet ons dreigde; is een vloek, een anathema voor ons geworden, opdat wij met Zijn zegeningen zouden vervuld worden en het eeuwige leven ontvingen.

Alles heeft Christus volbracht tot verzoening van het uitverkoren geslacht. Hier was een offerande van oneindige waardij, door Wiens bloed

"Het is volbracht".

Johannes 19:30

de beledigde Goddelijke gerechtigheid bevredigd werd, waardoor alle beschuldigers moesten vluchten. Wie zal nu beschuldigingen inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het Die rechtvaardig maakt. Wie is het die verdoemt? Christus is het Die gestorven is; Die alle vijanden door Zijn dood in de verdoemenis geworpen heeft. Ja, wat meer is: Die opgewekt is, ter rechterhand Gods is, en ook voor ons bidt. Gods volk heeft met overwonnen vijanden te doen.

Alles heeft Hij volbracht; alles wat tot vernietiging van het rijk des satans vereist wordt. Het zaad der vrouw heeft met Zijn bloedige verzenen de slang de kop vermorzeld; het rijk des duivels verstoord; hem zijn macht om de gelovigen te verklagen en over hen te heersen volkomen ontnomen.

Dus met één woord: Christus gaf zich in de dood opdat Hij door Zijn dood zou teniet doen, degene die het geweld des doods bezat, namelijk de duivel, en verlossen zou al degenen, die met vreze des doods door geheel hun leven der dienstbaarheid des doods onderworpen waren.

O volk, geloofde gij het, dat Jezus door Zijn dood uw dood gedood heeft en u in het uur der minne uit uw dood verlost heeft. Hij, die dierbare Jezus, lag midden in de helse aanvechtingen, midden in de hel, midden in de gloed van Gods eeuwige toorn tegen de zonde; midden in de eeuwige verdoemenis. Nu zijt gij van dood en doemschuld vrij.

Namelijk degenen die met Mozes de smaad van Christus, zo dood als Hij daar hangt, meerdere rijkdom heeft leren achten, dan een zoon van Farao's dochter genaam worden.

Daarom volk, laten de aanvechtingen geweldig zijn, laten de helleangsten u benauwen, laat de toorn Gods u dreigen te verpletteren, laat de verdoemenis u het zweet uitdrijven, laat de nachtelijke duisternis u omringen, nooit toch zult gij erin ondergaan, want dat heeft Jezus voor u gedaan!

Alleen zult gij weten wat uw zonden Hem gekost hebben en dat de nacht aan de nacht wetenschap toont.

Gij moet het leren volk, dat het zo duister niet kan worden dat uw ontstoken kaarsje, dat God Zelf ontstoken heeft, geheel en al zoude worden uitgeblust. Daar is geheel de hel te zwak voor. Welgelukzalig, die het mag leren en gelovig omhelzen mag dat de gehele kruisweg geheiligd is in de Borgtochtelijke schandpaal waaraan Jezus gehangen was en uitriep: "Het is volbracht" en alzo u nu alles toekomt uit Vaderlijke liefde, u ten beste, Gode tot heerlijkheid. Het kruis van Naomi leidde tot Gods roem. De vuistslagen van Paulus tot

Inhoud

Meditatie:

Het is volbracht!	1
Lezen in de Christenreis (9)	2
Kan uit Nazaret iets goeds zijn	3
De bijl in de kerkdienst	5
Isaac da Costa (3)	6
Boekennieuws	8
Kerknieuws	8
Berichten	10
Predikbeurten	10

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:
redactie-secretaris: C.G. van Es
Ronsseweg 527,
2803 ZJ Gouda,
tel. 0182-571292, fax 0182-533928.

Administratie en betalingen van
abbonementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk
aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor
abbonementsgelden: 64327.

Alle advertenties aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisoehof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementprijs
bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:
Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.
Zeepost:
Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

Advertenties € 0,50,- per mm.
Familieberichten
€ 0,40,- per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk
donderdagmorgen in bezit van de
administratie te zijn.

Faxberichten vrijdag voor 12 uur.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 12 uur (telefonisch).

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

Gods eer. De schanddaad aan Jozef tot Gods heerlijkheid. De zeevaart van Jona tot Gods lof. Gezegend hij, wiens kruis wordt geheiligd, God tot eeuwige heerlijkheid. Ten laatste: Alles is volbracht,

Wat blijft er dan over voor u, o volk, om te doen? Niets. Nu niet en nooit. Gij hebt niets te doen dan uw hand op te houden om te ontvangen, wat door Jezus mag verworven zijn. Gij moogt een heilig rentenier zijn gelijk Jacob in het land Gosen. Ge hebt noch te zaaïen, noch te maaien, het is Gods werk alleen. Gij hebt niets meer te voldoen, dat heeft Jezus gedaan. Gij hebt niets meer te betalen, dat heeft uw Borg gedaan. Hij heeft onze rekening bij God in

orde gebracht en neemt ook geen penning van u aan, volk, zomin als Jozef van zijn broeders. Het heet nu: "Laat u zaligen". Niets is meer te eisen van de van God bekeerden. Alle voorwaarden zijn door Christus voldaan: "Het is volbracht".

Het Evangelie bestaat uit louter beloften. Er is ook niets meer te verspelen. Dat is in het paradijs gebeurd. Nu is u ook niets meer toebeïtroefd. Hij heeft en houdt het in Zijn hand. Wij besluiten dan met te zeggen: "Zalig, zalig niets te zijn, opdat Christus u alles zij, Hij alleen. God lere het u. Dat is een "Goede Vrijdag".

Wijlen ds. P. Honkoop

Lezen in de Christenreis

(9)

De ervaringen van Getrouwe

Christen ziet vanaf een verhoging in de weg dat er een pelgrim vóór hem loopt. Het is Getrouwe die ook uit de stad Verderf komt. Hij roept, of hij een ogenblik wil stil staan en op hem wil wachten. Getrouwe weigert, want de bloedwreker achtervolgt hem. Hij is iemand die innerlijk voortgedreven wordt. Christen is wat ontstemd over dit antwoord. Hij versnelt zijn pas, haalt Getrouwe in. Wat uit de hoogte glimlacht hij naar Getrouwe, struikelt en valt. Getrouwe schiet te hulp en richt hem weer op. Samen gaan ze nu liefdevol verder, aangenaam met elkaar sprekend over hun geestelijke ervaringen. Wat is het een zegen als de een de anders gebreken voorbij ziet en dat als gevolg daarvan een hechte geestelijke verbondenheid ontstaat! Christen vraagt aan Getrouwe wat hij op de weg heeft meegemaakt. Dat is immers een gewettigde vraag als twee kinderen Gods elkaar ontmoeten. Getrouwe vertelt eerst dat velen in de stad Verderf wel gesproken hebben over het vertrek van Christen en over zijn waarschuwing dat de stad verbrand zal worden. Het kwam echter niet verder dan erover te praten; men geloofde het niet! Onbekeerden zijn soms onder de indruk als er iets ernstigs of buitengewoons gebeurt. Men praat er een poosje over en gaat weer onbekommerd voort! Plooibaar, die terug

gekomen is in de stad Verderf, is zelfs zevenmaal erger dan tevoren. 'De hond is wedergekeerd tot zijn uitbraaksel'. We zien dat vaker, dat iemand die de bevindelijke leer de rug toekeert, veel losser wordt in zijn levenswandel en het leven van degenen die God vrezen maar bekrompen en beklemmend vindt. Getrouwe is dezelfde weg gegaan als Christen, ook door het Poortje. Toch heeft hij andere ontmoetingen gehad dan Christen. Wat de hoofdzaken betreft, verschillen ze niet. En tijdens het gesprek dat nu volgt, blijkt dat ondanks verschillen in bevinding zij elkaar verstaan en zij steeds hechter aan elkaar verbonden worden. De Poel Mistrouwen heeft Getrouwe kunnen ontwijken. Hij heeft een andere strijd gehad. Al spoedig wordt hij hevig aangevallen door ene vrouw *Wellust*. Met haar vleierende tong probeert zij hem te verleiden. Getrouwe heeft toen verstaan wat David bad: 'Wend, wend mijn oog van d' ijdelheden af'. Christen zegt dat hij God wel danken kan dat hij bewaard is voor haar strikken. Wat kent de satan de invalspoorten bij ieder van Gods kinderen! Hij zal zeker zijn aanvallen richten op de zwakke plaatsen om zo tot zonde te verleiden. Ieder van Gods kinderen heeft zo een boezemzonde waaronder hij of zij vaak gebukt kan gaan. Aan de voet van de heuvel Moeilijkheid wordt Getrouwe aangesproken door de oude Adam. Treffend

merkt Bunyan op dat deze afkomstig is uit de stad *Verleiding*. De oude Adam, het vlees, laat zich immers ook steeds gelden in het hart van een kind van God. Paulus zegt daarvan: 'Te weten, dat gij zoudt afleggen (...) de ouden mens, die verdorven wordt door de begeerlijkheden der verleiding' (Ef. 4:22). Hoor slechts wat de oude Adam Getrouwe belooft! Kom in mijn huis, dien mij voor loon. Mijn huis is vol met de lekkernijen van de wereld. Bovendien heb ik drie dochters met wie u mag trouwen: Begeerlijkheid des Vleses, Begeerlijkheid der Ogen en Grootshheid des Levens. Getrouwe moet eerlijk tegenover Christen bekennen dat hij eerst een neiging in zich voelde om de uitnodiging van de oude Adam te aanvaarden. Maar op het laatste moment ziet hij op het voorhoofd van de oude man staan: 'Daarom legt af de oude mens met haar werken'. Toen hij zich echter afwendde van deze Verleider, voelde hij dat de oude man een dodelijke greep deed op zijn vlees. Hij dreigde zelfs dat hij het leven van Getrouwe bitter zou maken. Dat ontlokte de klacht van Getrouwe: 'Ik, ellendig mens'. Deze inwendige strijd tegen de oude mens, het verdorven vlees, is niemand van Gods kinderen vreemd. De een heeft er wel meer mee te doen dan de ander. Vooral als de wet zijn beschuldigingen in de consciëntie daarover uitspreekt, kan zo iemand soms alle hoop verliezen en uitroepen: 'Kan zoiets met genade bestaan?'

Dat ondervond ook Getrouwe. Toen hij halverwege de heuvel Moeilijkheid was gekomen, werd hij door iemand die als de wind zo snel ging, achtervolgd en met een forse slag neergeveld. Hij lag daar een ogenblik als dood op de grond. Als hij bijgekomen is en de persoon die dit gedaan heeft, vraagt waarom hij dit deed, wordt hij voor de tweede maal neergeslagen. Zelfs als hij om genade vraagt, volgt een derde slag. 'Het was gewis mijn dood geweest, als niet plotseling Iemand mij te hulp kwam en de persoon die mij had geslagen gebod om daarmee op te houden', zo vertelt Getrouwe. Christen legt uit dat die wrede persoon Mozes was, die geen genade kent. 'Bij mijn vertrek uit de stad Verderf heb ik ook kennis met hem gemaakt', antwoordt Getrouwe. Dan zegt Getrouwe, dat hij de Persoon

die hem te hulp kwam herkende aan de littekens in Zijn handen en Zijn zijde.

Wat Bunyan hier schildert, zal niet vreemd zijn voor een kind van God dat ontdekt is aan de geestelijkheid van de wet. Is de wet aanvankelijk tot overtuiging van zonden, later wordt zij een tuchtmeester tot Christus (de Persoon die Getrouwe herkende aan de littekens). De wet beukt een ontdekte zondaar steeds neer als hij op de inwendige verdorvenheden wijst. Wat kan een ziel dan ineens krimp vanwege de schuld die op het geweten komt te liggen. Getrouwe zegt erbij dat Mozes hem neersloeg, omdat hij heimelijk neigingen had om aan de oude Adam toe te geven. De aantekening in de Engelse versie bij dit gedeelte is het overwegen waard: de zondaar die nog nooit een beschuldigend en vlammend bezoek heeft gekregen van Mozes, slaapt nog vast in zijn zonden onder de vloek en de toorn van de wet Gods. De wet doodt, maar Christus maakt levend.

In het Dal van de Vernedering heeft Getrouwe nog een lastig persoon ontmoet die hem trachtte te overreden terug te keren. Dat was de heer *Ontevreden*. Die wees hem erop dat in dit dal geen enkele eer te behalen is. Hier moeten we onze vrienden Hoogmoed en Eigendunk verlaten, die voorheen nauw aan ons verbonden waren. Getrouwe wijst de heer *Ontevreden* af met de woorden:

'Vernedering gaat voor de eer'. Wat "moet" de Heere vernederende wegen houden om de wortelzonde van Hoogmoed er onder te brengen!

Nóg een vijand treedt Getrouwe tegemoet in het Dal Vernedering, namelijk Schaamte, of liever *Valse Schaamte*. Die maakt hem wijs dat een tere consciëntie niet past bij een manmoedig persoon. Er zijn maar weinig machtigen, rijken en wijzen die christen zijn. De meeste pelgrims zijn van geringe afkomst en hebben maar weinig kennis van zaken. Verder zegt Valse Schaamte dat het schande is als men onder een preek zijn tranen de vrije loop laat, of dat men zuchtend zijn weg gaat. Ook is het belachelijk als men voor een klein vergrijp vergeving aan de naaste gaat vragen. Het kostte Getrouwe veel moeite deze geniepige vijand van zich af te schudden. Schaamte, gepaard met Mensenvrees, kan een ware christen tot een voortdurende kwelling zijn. Neem de raad van Getrouwe maar in acht: 'Ik moet tot de Heere om hulp roepen tegen Valse Schaamte'. Tenslotte vertelt Getrouwe dat hij door het Dal van de Schaduw des Doods bij lichte dag gegaan is. Hij heeft dus niet die helse aanvallen gekend waarmee Christen geplaagd wordt. Niet ieder van Gods kinderen wordt even diep in de strijd gewikkeld. (wordt vervolgd)

Scherpenzeel

J. de Jager.

Kan uit Nazareth iets goeds zijn?

Gunnende genade

Toen Filippus de vervulling van Gods beloften ervoer, kon hij niet anders dan zijn hartsvriend Nathanaël daarvan deelgenoot te maken. Tenminste, dat was zijn verlangen. Daarvoor zocht hij zijn boezemvriend op. Hij wist hem wel te vinden. Nathanaël zat onder zijn vijgenboom, wellicht zijn bidvertrek. Hij was een man die zonder God niet leven kon en dus de Heere zocht, ja, de Messias verwachtte. Filippus en Nathanaël waren daarin vrienden, hartsvrienden. Ze verstonden elkaar als het over hun Godsgemis ging; ze koesterden eenzelfde verlangen, kenden dezelfde beloften, zagen uit

naar de vervulling, maar konden die niet naar zich toehalen.

En nu, opeens was Hij er: de Messias! Zo had Filippus het ervaren. Zijn woorden: *Volg Mij!* hadden een wondere kracht op hem gedaan en hij wist het zeker: de Verlosser is gekomen, Hij Die Zijn volk zou zalig maken van hun zonden, had Zich aan hem geopenbaard! En dat moest zijn vriend horen. Genade maakt gunnend. En hoorde hij ook niet bij de bruid van Christus?

Als Filippus zijn vriend gevonden heeft en de vijgenboombladeren terzijde schuift, roept hij zijn blijdschap uit: 'Wij hebben Dien gevonden, van Welken Mozes in de wet

geschreven heeft, en de profeten, namelijk Jezus, den zoon van Jozef, van Nazareth' (Joh. 1:46).

Zonder Christus geen goed

Nathanaël is kennelijk door Filippus' vreugdevolle woorden niet overtuigd. Hij beantwoordt ze met de bekende woorden: *Kan uit Nazareth iets goeds zijn?* Deze plaats stond niet in hoge achting; ze lag in het Galilea der heidenen, waar op godsdienstig terrein de duisternis heerste, zo was het gevoelen van deze oprechte man. Trouwens, zou de Messias niet uit Bethlehém zijn? De enthousiaste boodschap van zijn vriend riep bij hem alleen maar vragen op. Toch zou het blijken dat het misverstand van dit in duisternis gehulde kind des Heeren spoedig weggenomen zou worden door de Zaligmaker Zelf. Nathanaël is, na de oproep van Filippus: *Kom en zie!* opgestaan en meegegaan, om te ervaren dat de Messias echt gekomen was om Zijn werk ook in zijn leven te verheerlijken, ja, hem tot een discipel van Hem te maken

Kan uit Nazareth iets goeds zijn? Het lijken gevleugelde woorden geworden te zijn, die buiten dit tekstverband tot op de dag van heden gebruikt worden. Hoewel er veel verschillen zijn met de dagen van Filippus en Nathanaël, toch is er ook een overeenkomst: zonder het werk van de Zaligmaker Zelf zal er uit Nazareth geen goeds zijn. Dan is er ook nu niet meer dan duisternis, bij Joden, bij Arabieren en bij Christenen.

Werk in Nazareth

Het Deputaatschap voor Israël heeft na uitvoerig onderzoek besloten in Nazareth een huis te zoeken voor de medewerker die benoemd is om in Israël een groot deel van het werk dat de deputaten in de achterliggende jaren zelf deden, over te nemen en uit te bouwen. Eind vorig jaar mocht het Deputaatschap voor Israël een sollicitatieprocedure voor het werk in Israël starten. Inmiddels is drs. M.L. Dekker benoemd. Waarom nu in Nazareth een vestigingsplaats zoeken en niet in Jeruzalem of in Tel Aviv, zo kan dan gevraagd worden. Het antwoord op zo'n vraag moet eenvoudig luiden: omdat we Gods leiding bij het zoeken naar een woonplaats hebben begeerd en hebben ervaren. Natuurlijk zijn er veel

overwegingen geweest. Het hart des mensen overdenkt zijn weg, maar de Heere stiert zijn gang, zegt Salomo (Spr. 16:9). Met alle argumenten die in de overwegingen meededen, zal ik u niet vermoeien. Laat het u genoeg zijn dat we Gods leiding hierin ervaren hebben.

Bemoedigingen

Van 21 tot 24 januari jongstleden reisden ds. Sonneveld – hij was negen maanden in Galilea werkzaam en kent de situatie ter plaatse – en ondergetekende daarom naar Nazareth om een aantal woningen af te gaan om te zien welke geschikt kon zijn voor ons werk en dan ook aangekocht kon worden. Twee uur voor vertrek ontving ik een e-mail van Irina, van de Joods-christelijke gemeente in Zhitomir (Oekraïne), waarmee we nauw contacten onderhouden. Ze schreef onder meer: 'Herinnert u zich Marina, een Joodse zuster in onze gemeente? Twee van haar zoons emigreerden naar Israël, enkele jaren geleden en zij wonen in Nazareth. Zij gingen naar de kerk en een van hen bezocht onze gemeente als hij zijn moeder in Zhitomir bezocht. Marina en haar man bidden al lange tijd of de Heere in Nazareth een gemeente wil geven met goed onderwijs. Toen ze hoorde dat u bezig bent om daar te gaan werken, zei ze dat ze met heel haar hart de Heere zal bidden dat de Heere daar deuren voor u zal openen. En wij bidden het met haar.'

U zult begrijpen dat dit een bijzondere bemoediging was, kort voor ons vertrek, op een niet ongevaarlijke, maar nodige reis. In Nazareth hebben we een zevental panden bezocht, die een relatie daar al voor ons uitgezocht had. De volgende dag hebben we een deskundige meegenomen om drie panden die ons het meest geschikt leken, nog eens te bekijken. We kwamen met zijn vieren tot de conclusie dat één woning het meest geschikt zou zijn; het is een ruim, niet zo opvallend huis van een tapijthandelaar, die naar een naburig dorp wil verhuizen.

Geen toeval

In de namiddag vertrokken we uit Nazareth, naar het zuiden, omdat we daar nog een tweetal ontmoetingen zouden hebben en ook een redactievergadering zouden bijwonen in Rishon LeTzion, van een christelijk

Russischtalig tijdschrift, dat we samen met vrienden daar uitgeven en onder Russische Joden in Israël en Oost-Europa verbreiden. Wie schetst onze verbazing, toen we 's avonds, terwijl we in de lounge van ons hotel in Bat Yam een gesprek hadden met Tom Jameson, de voorganger van een Joods-christelijke gemeente, daar opeens de tapijthandelaar uit Nazareth ontmoetten! Hij was daar voor een bar-mitsvah viering van een neefje. Maar in een land met 6 miljoen inwoners op een willekeurige plaats op 130 km afstand de man te ontmoeten die we die dagen tweemaal opgezocht hadden, daarbij mag je niet van toeval spreken! We voelden ons van hogerhand bevestigd in ons voornemen om met hem verder ter gaan. We hadden gebeden om een voorspoedige reis en de Heere heeft onze reis bijzonder voorspoedig gemaakt!

Verwachting

Inmiddels is aan het voornemen, na rapportage op het deputaatschap, uitvoering gegeven door een tweede reis, waaraan behalve onze secretaris ook de beide penningmeesters, de ouderlingen Karels en Seip, deelnamen. Zij mochten onderhandelen en kwamen tot overeenkomst met de verkoper, in tegenwoordigheid van een soort notaris. Hoewel er ook nu mensen zijn die geen goed uit Nazareth verwachten, hebben wij goede moed om op de weg die voor ons geopend wordt, voort te gaan. Als het van ons moet komen, dan is er ook geen goed te verwachten. Maar onze verwachting is van Hem, Die tot Filippus zei: *Volg Mij* en van Wie Filippus zei: 'Wij hebben Dien gevonden, van Welken Mozes in de wet geschreven heeft, en de profeten, namelijk Jezus, den zoon van Jozef, van Nazareth' (Joh. 1:46). En Hij, Die Nathanaël onder zijn vijgenboom zag, weet nog wel wie Hij toe moet brengen. Hij zou er ons nietige werk voor kunnen gebruiken, zo we Hem volgen en van Hem getuigen. En wat zou het wonder groot zijn als er dan ook in Nazareth tot de belijdenis zouden komen die Nathanaël heeft afgelegd, toen Hij Jezus zag. Hij sprak: 'Rabbi! Gij zijt de Zone Gods, Gij zijt de Koning Israëls' (Joh. 1:50). Dit zal niet gebeuren door onze kracht, of door ons geweld, maar alleen door Gods Geest (Zach. 4:6). Wij vragen daar-

om uw gebed voor het werk dat ver-richt mag worden om de 'beminden om der vaderen wil'. Gedenk dit volk, dat de eeuwen door zo geteis-terd is en ook in onze tijd weer het mikpunt is van zoveel haat en ver-guizing. Moge de ware vrede

gezocht worden in de Man van Nazareth, Die de Koning der Koningen is. Door Hem zal uit Nazareth dan ook vandaag nog veel goeds voortkomen.

Apeldoorn, ds. C.J. Meeuse.

De bijl in de kerkdienst

We hebben het geluid misschien wel eens gehoord. Daar zegt iemand: een uur preken kan niet meer in deze tijd. En een ander: de belijdenisgeschrif-ten zijn niet meer van deze tijd. Of: willen de kerkdiensten landen bij onze jongeren, dan is het hoog tijd voor veranderingen. Dergelijke gedachten lijken ook de gereformeerde gezindte binnen te sippelen. Weliswaar voorzichtig en vragender-wijs, maar toch, de bijl wordt in de kerkdienst gezet. Om vooral aantrek-kelijk te blijven voor de mens van deze tijd.

Nee, een uur preken kán niet meer in onze beeldcultuur. Het kan echt niet. Waarom niet? Het kan gewoon niet. Maar waarom dan niet? Wel, dé jeugd haakt af.

Wat moeten we met dergelijke slo-gans? De vragen ontkennen? Hoe zou het kunnen. Welke prediker zou de worsteling ontkennen om jonge men-sen, levend in een *beeldcultuur* met het *Woord* te bereiken? Welke predi-ker zou ontkennen dat er bij hem jon-geren in de kerk zitten die onder de preek zo op z'n tijd een paar tellen opkijken, even aandachtig luisteren om vervolgens weer in een roes weg te zakken. Ach, hij vermoedt wel wat de oorzaak is. Helaas zijn er jongeren die vertrouwd zijn geraakt met de televisie, waar het beeld na hoogstens vijf seconden wisselt. In de kerk een uur luisteren, zonder iets te zien? Ja, dat wordt dan moeilijk. En in vele gezinnen die, gelukkig, de televisie buiten huis hebben gehouden, zijn door de achterdeur flitsende compu-terspelletjes binnengedrongen die om actie vragen, of heeft het internet zijn intrede gedaan, waarop je rusteloos op zoek bent naar nieuws, en nog meer nieuws.

Reclame

Welke prediker zou ontkennen dat

het zo moeilijk is om jongeren vanuit het Woord te onderwijzen dat we door onze zonde alle rechten hebben verspeeld terwijl reclameborden hen toeroepen: 'Weet wat je waard bent' en 'Je hebt recht op een baan'? De moderne cultuur staat zo haaks op de bijbelse boodschap dat het soms een onmogelijke opgave lijkt om jonge-ren te bereiken!

Om nog even op de probleemkant voort te borduren: de ontwikkelingen binnen het onderwijs (christelijk en niet-christelijk) maken het de kerk ook niet gemakkelijk. Nog niet zo lang geleden werden deze trends in het *Reformatorisch Dagblad* samen-gevat. Binnen het onderwijs gaat het steeds meer van docentgestuurd naar leerlinggestuurd leren, gaat het van leren op school naar leren overall, gaat het van een vaste kenniscanon naar levenslang leren, gaat het rich-ting samenwerkend leren en het in elkaar zetten van een eigen kennisge-bouw. Velen vragen zich af: mag de kerk deze ontwikkelingen in onze samenleving negeren?

Vernieuwingsdrang

Binnen evangelische kringen ligt het antwoord klaar. Daar heerst een ster-ke vernieuwingsdrang, waarvoor reformatorische kerkmensen helaas vatbaar lijken te worden. De kerk, vinden evangelische opinieleiders, moet in de leer bij het bedrijfsleven. Daar is het een kunst je producten aan de man te brengen. Dat wil de kerk toch ook? En dus, luidt de con-clusie in het evangelische kamp, kun je nuttig gebruik maken van reclame-strategieën uit het bedrijfsleven. De kerk neemt dus de *methoden* van de wereld over, in de gedachte dat de *boodschap* wel veiliggesteld is. Een gedachte, waarvan de geschiedenis telkens leert dat ze een droombeeld is. Kerken die deze weg van vernieu-wingen inslaan, blijken óf al een

sterk verwaterde prediking te hebben óf die te krijgen. Zo is een kerk op strand, een baken in zee.

Opvallend is dat we de laatste maan-den verschillende stemmen vanuit de gereformeerde gezindte horen die de evangelische opvatting lijken over te nemen. We noemen enkele voorbeel-den waarbij de bijl in de kerkdienst wordt gezet. Vaak beginnen zulke discussies met het stellen van vragen. Men wil bezinning! Maar juist de vragende toon blijkt een trefzeker middel te zijn om veranderingen af te dwingen. Deze methode werkt als volgt: we zaaien twijfel door een vraag, we duwen de lezer in een bepaalde denkrichting en we laten hem zelf conclusies trekken.

Moet er, zo suggereerde een docent uit onze gemeenten onlangs in het *RD*, anders worden gepreekt, omdat er andere hoorders met andere behoeften zijn? Voelt u mee? Wie zou ontkennen dat de hoorders anders zijn dan vijftig jaar geleden? Wie zou ontkennen dat ze andere behoeften hebben? En dus... nu, zegt u het maar. Dan moet er toch wel anders worden gepreekt. En dan zijn we waar de vernieuwers komen willen: er moet anders worden gepreekt. Waarom? Anders mis je de boot. De hoorders zijn toch anders?

Minder bang

Een stap verder gaat het lanceren van stellingen. Ook dat gebeurt nogal eens. Van tijd tot tijd staan er mensen op die vinden dat de preek zijn lang-ste tijd heeft gehad. In elk geval laten ze met grote stelligheid weten dat dit hun wens is. Om vervolgens ruimte te zoeken voor alternatieven. Een hervormde predikant vond het idee om tijdens de preek ruimte te bieden voor getuigenissen en ervaringen van volwassenen en jongeren de moeite van overwegen waard. Laten we toch, zo schreef hij onlangs in *De Waarheidsvriend*, eindelijk eens min-der bang zijn voor veranderingen!

Nog een stap verder gaan concrete initiatieven. Op initiatief van een gereformeed-vrijgemaakt predikant uit Zwolle ontstond in deze stad een zogeheten 'jongerenkerk'. De naam zegt het al: jongeren vullen de inhoud en de vormgeving van de diensten. Een collega-predikant zag dit als een heilloze weg, omdat een kerk niet mee moet rennen in de jongerencul-tuur waar het lijkt te draaien om steeds heftiger prikkels in muziek,

films en reclames. Maar een vrijgemaakte jongerenwerker juichte het Zwolse initiatief toe. De belevingswereld van de hoorders moet het startpunt zijn van de preek, vindt hij. Ook in Amersfoort ontstond inmiddels een jongerenkerk, zo meldde het blad *CVKoers* onlangs met enthousiasme. Nu in een hervormd kerkgebouw. Compleet met danseressen op het podium, drama en moderne muziek. Inderdaad, de bijl in de kerkdienst.

Vragen, stellingen, initiatieven, binnen deze veelheid tekent zich een constante af, die telkens bovenkomt. De kerk, vinden vernieuwers, moet vooral bij de tijd blijven. Ze moet zoeken naar wat past bij de *mensen van nu*. De behoeften en ervaringen van mensen moeten het uitgangspunt vormen van de preek. Argumenten? Op deze manier landt de preek pas echt. En: dit doet het veel beter.

Geen behoefte

Zijn de 'evangelische geluiden', die nu ook uit reformatorische monden klinken, misschien de moeite waard om te overwegen? Het antwoord kan kort zijn: nee. De problemen, zo schreven we, herkennen we. Maar aan discussies zoals we die beschreven, hebben we geen enkele behoefte. Maar kan de wereld de kerk dan niet een handje helpen? Wil de wereld dat? Wil de duivel, de verleider van deze wereld dat? Jawel, hij wil graag op hoffelijke wijze binnengelaten worden, om... te verwoesten. Dat doet hij door de wereld als een sierlijk pakje te leggen op de stoep van de kerk. Wat mooi! Wat bruikbaar voor onze jeugd! Wat bevorderend voor de verspreiding van het Evangelie! En zo veroverd de wereld, stilletjes, o zo lief, de kerk. Maar, werpt iemand nog tegen, jongerenkerken werken! Ze stromen vol! Dan moet het, zo concluderen velen, toch wel het werk van de Heilige Geest zijn. Daarom kon de initiatiefnemer van de jongerenkerk in Amersfoort zijn vreugdetranen niet verbergen toen hij een dienst van 'zijn' jongerenkerk bijwoonde. Daarom stelde hij zonder blikken of blozen: God is hier aan het werk. Terwijl op het podium van de kerk danseressen klaar stonden om in actie te komen...

Maar waaróm hebben we geen behoefte om deel te nemen aan het gesprek over vernieuwingen in de

kerk? Wel, bij alle vragen die 'kerkvernieuwers' opwerpen, moeten we zeggen dat één vraag doorgaans wordt gemist. We missen hem pijnlijk. Welke vraag? Deze: wat zegt Gods Woord? Dat deze vraag zo zelden wordt gesteld, is ten diepste het meest schokkende van alle vernieuwingsideeën die worden gelanceerd en opgezet. Ontwikkelingen in het onderwijs en de moderne maatschappij vormen het uitgangspunt, de mens-van-nu is de maatstaf. Maar waar is het onveranderlijke Woord van God?

Internetkerkdiensten? 'En laat ons onze *onderlinge bijeenkomsten* niet nalaten, gelijk sommigen de gewoonte hebben' (Hebr. 10:25). Dus geen internetkerkdiensten. Onmogelijk op grond van Gods Woord. Wereldse muziek in de kerk? 'En haat ook de rok die van het vlees bevekt is' (Judas:23). Dus geen wereldse muziek. Onmogelijk op grond van Gods Woord.

Prediking

Hoe moeten we dan wél proberen onze jonge mensen te bereiken? Door

een schriftuurlijk-bevindelijke prediking van het Woord zoals die vandoord in onze gemeenten heeft geklonken. In Zijn ondoorgrondelijke wijsheid heeft God bepaald dat Hij door het gehoor van het gepredikte Woord Zijn welbehagen volvoert (Rom. 10:14-15). In Zijn onveranderlijke Woord heeft Hij geopenbaard dat Hij de dwaasheid van de prediking wil gebruiken om zondaren zalig te maken (1 Kor. 2:21). Waarom is er dan toch zoveel verzet tegen een sobere eredienst waarin de prediking van het Woord centraal staat? Waarom is de prediking in de ideeën van vernieuwers bijna altijd het kind van de rekening? Schuilt daar ten diepste geen verzet tegen Gods raad achter? We moeten ons maar niet laten opjagen door vernieuwers die de bijl in de kerkdienst zetten. Dat ligt voor hun rekening! Laten we de Heere smeken of Hij het eenvoudige middel van de prediking van Zijn Woord bij ons wil laten én het wil gebruiken tot eer van Zijn Naam en uitbreiding van Zijn Koninkrijk.

Redactie

Isaac da Costa (1798-1860)

Strijder in de volle wapenrusting Gods

(3)

Crisis en licht

Geruime tijd verkeerde de jonge Da Costa in een geestelijke crisis, die geleidelijk het karakter aannam van hooggaande zielenstrijd. Een bepaald woord, door Bilderdijk tot zijn heilbergerige leerling gesproken, 'was als den lichtstraal in de donkerheid, als de aanbreking van een dageraad midden in den diepen nacht.' Da Costa deelt in dit verband over het hem geopenbaarde heilgeheim het volgende mee: 'In een dier oogenblikken, waarin hij zijn hart voor mij plag uit te storten, ontviel hem op eens een uitdrukking over de Verborgenheid van den levenden en waarachtigen God, die tot mijn binnenste doordrong. Het was de hoogaanbiddelijke Waarheid, dat God van alle eeuwigheid in zichzelf heeft dat Afschijnsel Zijner heerlijkheid, dat Uitgedrukte beeld Zijner zelfstandigheid: den ZOON.'

Vanaf dat ogenblik werden de ogen van Da Costa geopend voor de onfeil-

bare Waarheid van het Oude Testament, al was hij destijds nog niet tot de belijdenis gekomen dat Jezus van Nazareth de Zoon was van Israëls God, de Messias Die reeds door de profeten was voorgezegd. 'Doch ook deze schellen der blindheid moesten wegvallen', zo luidt zijn getuigenis. 'Op één oogenblik (het was het tijdstip mijner diepste verwikkeling in den weg die ten afgrond voert!) ging er een licht op in het diepst mijns bestaans; en ik bevond mij geloovende, dat Jezus de Nazarener de Koning van Israël, de Zaligmaker der wereld was.' Ernstig, biddend en volhardend onderzoek van de Schriften deed hem het tenslotte het heilgeheim verstaan.

Een onvergetelijke dag

In zijn *De mensch en de dichter Bilderdijk* vertelt Da Costa nog hoe de zich steeds sterker opdringende gedachte dat Jezus van Nazareth de Messias, de Zoon van God zou zijn, door hem met alle kracht werd bestre-

den, 'totdat op een onvergetelijken dag in October 1820 de schellen hem vielen van de oogen en hij geloovend mocht nedervallen voor dien Jezus den Nazarener, den Koning der Joden, als ook zijn Heer en zijn God.' In het bekende gedicht *God met ons* heeft Da Costa later de heerlijke verworvenheid van zijn zieleworstelingen neergelegd. De aanhef van dit aangrijpende gedicht getuigt van een dichter die 'in diepten verzonken (is) van leed en ellende.' Na uitvoerig te hebben gehandeld over zijn verloren toestand getuigt de dichter vervolgens: 'O God des ontfermens! Gy zaagt op my neder, En 'k werd tot een nieuwe bevattig herteeld!' In de volgende strofen belijdt hij dan zijn geloof in de Christus, Die hem uit genade is geopenbaard:

Mijn Redder, mijn Goël, mijn Zondenvernieler,

Mijn Meester, mijn Heiland, mijn Heer en mijn God!

Mijn Onheilverwinner, mijn Levensbezieler,

Gezegend, geheiligd, beslist is mijn lot!

Voor U wil ik strijden, voor U wil ik lijden,

Voor U wil ik de aarde doorgalmen van lof!

Het spreekt haast vanzelf dat de eerste persoon, aan wie Da Costa zijn blijde zielservaring mededeelde, Bilderdijk is geweest. 'Hij vernam die met blijde belangstelling, maar tevens met dien schroom voor alle opgewondenheid van verbeelding die hem eigen was; en daarom dan ook zonder van die eerste opwellingen van een getroffen gemoed, zoo het uiterlijk scheen, veel werks te maken,' zo vermeldt de nieuwgeboren christen. Al had de visionaire verbeelding van de dichter in zijn poëzie menigmaal een hoge vlucht bereikt, hier moeten wij niettemin zijn bezadigde wijsheid opmerken. Het behoeft ons niet te verwonderen dat Bilderdijk en Da Costa aan elkaar diverse dichterlijke sympathiebetuigingen hebben gewijd. De wederzijdse nauwe relatie, als tussen een vader en zijn geestelijke zoon, is levenslang bestendig gebleven. De vraag of de bekering van Da Costa op rekening van Bilderdijk moet worden geschreven wordt echter door de feiten weerlegd.

Behalve Bilderdijk werden ook 'de boezemvriend van zijn jeugd', Abraham Capadose en Da Costa's vrouw Hanna Belmonte in het geheim

ingewijd. Hanna was zijn twee jaar jongere nicht met wie hij op 11 juli 1821 in het huwelijk was getreden. Haar moeder was een zuster van Da Costa's vader. Aangezien zij reeds op vierjarige leeftijd haar eigen vader had verloren, had zij haar opvoeding gedeeltelijk ontvangen aan een christelijk instituut. Da Costa schrijft over haar: 'Mijne lieve Egade was door eene bijzondere leiding der Goddelijke Voorzienigheid reeds in hare kindsheid voorbereid geworden, om nu insgelijks uit mijnen mond dat woord te hooren en met haar hart te omhelzen: De zaligheid is in Jezus Christus en in geen anderen dan Hem!'

Nieuwe oriëntatie

Da Costa's aanvaarding van de Christus der Schriften bracht hem tot een nieuwe oriëntatie op het Jodendom, een oriëntatie die hij zijn hele leven niet heeft losgelaten. 'Ik bleef toch wel (neen, ik werd eerst recht) Israëliet, toen ik, door de genade van mijner vaderen God en Zaligmaker, mij Christen beled.' Hoe verheugde hij zich over het feit dat de Spaanse Joden, zijn voorvaderen dus, niet aan de kruisiging van Christus hadden deelgenomen, omdat deze na de Babylonische ballingschap naar Spanje waren geëmigreerd. In historisch opzicht staat het volgens D. Kalmijn, de levensbeschrijver van Capadose, wel vast dat talrijke Israëlietische geslachten, die destijds tot "de Sephardim" werden gerekend, zich na de verwoesting van de tweede tempel te Jeruzalem op het Pyrenese schiereiland hebben gevestigd.

Da Costa's streven om jodendom en christendom te verenigen en in zekere zin te verzoenen bracht hem in een tweeslachtige positie. Vandaar dat hij er aanvankelijk nog niet toe kon overgaan zijn christendom openlijk te belijden door zich door middel van een publieke doopbediening aan de Christelijke kerk te verbinden. Een dergelijke overgang zou immers niet alleen een definitieve breuk met het traditionele Jodendom, maar eveneens met alle tot dusver onderhouden familie- en vriendenrelaties hebben betekend. De joodse vormen werden aanvankelijk nog, zij het met een christelijke intentie, in acht genomen. Dit geschiedde onder andere nog bij zijn huwelijksplechtigheid in 1821 en bij de rouwplechtigheid na het overlijden van zijn vader in januari 1822.

Eerbied voor zijn ouders had Da Costa tot dusver van een publieke overgang naar het Christendom weerhouden. De beleving van het Christendom in joodse zin bleek echter uiteindelijk een fictie te zijn. Zijn zielenvriend Willem de Clercq, die inmiddels ook deelgenoot was geworden van zijn geheim, had veel begrip voor de moeilijke situatie waarin Da Costa verkeerde. Naar zijn gevoel werd Da Costa zowel door de Joden als door de Christenen miskend. In zijn beroemde Dagboek wijddede hij vele aangrijpende bladzijden aan de toestand van zijn beminde vriend. Toen hij Da Costa eens opzocht, was deze net bezig met het lezen van Luthers werk *Over den knechtelijken wil*. Hij had hieruit afgeleid dat de hervormer, zo schrijft hij, 'wel verre van, zoo als dikwerf verzekerd is geworden, een vijand der predestinatie te zijn, zelfs verder daarin dan velen der lateren is gegaan.' De uit 'verlicht'-godsdiensstige kring afkomstige De Clercq, die eveneens met deze zaken worstelde, had met zijn vriend te doen. 'Zware angst had da Costa doorgestaan bij het doorgronden dezer dingen in de vorige dagen. Hij had oogenblikken gehad, waarin niet het lichaam de ziel, maar de ziel het lichaam dreigt te verbrijzelen.'

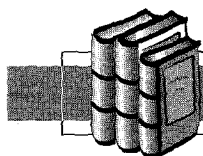
Een ingrijpend besluit

Da Costa's vriend en studiegenoot Abraham Capadose maakte omstreeks deze tijd eenzelfde geestelijke ontwikkeling door. Ook hij kwam na een periode van veel geestelijke strijd 'tot den uitroep der zaligste blijdschap: "Wij hebben Dien gevonden, van welken Mozes in de Wet geschreven heeft en de profeten"'. De vijandige houding, die Capadose van de zijde van zijn familie moest ondervinden, maakte zijn positie in de Portugees-Joodse gemeente onhoudbaar. Nadat zijn vader op 22 februari 1822 gestorven was, kwam Da Costa, samen met zijn echtgenote en zijn vriend Capadose, tot het besluit Christus openlijk te belijden door zich door middel van een publieke doopbediening aan de Christelijke Kerk te verbinden. Alle drie waren ervan overtuigd 'dat zij zich hadden te voegen bij de Gereformeerde Gemeente, waarvan de grondbelijdenis aan God de hoogste eer, aan de zondaar in zijn diepste vernedering, genade en heil toebracht.'

(wordt vervolgd)

Barneveld,

W. van der Zwaag.

Boekennieuws

BOEKAANKONDIGING

Onderstaand een viertal boekwerken, uitgegeven bij Den Hertog-Houten:

* *"Door lijden tot heerlijkheid"*, een verklaring van Jesaja 53, geschreven door Maarten Luther. In dit boek klopt het harte van Luthers theologie: Hij mijn zonden en ik Zijn gerechtigheid.

De prijs van dit boek is € 9,90.

* *"Betrouwbare gids naar de hemel"* van Joseph Alleine. Hij behandelt hierin uitvoerig wat bekering inhoudt. Het boek is opnieuw uit het Engels vertaald door drs. J. Versloot. De prijs bedraagt € 16,50.

* *"Het geloof dat wij belijden"* van Johannes Calvijn, vertaald en ingeleid door dr. W. de Greef. Wat Calvijn in de Institutie geschreven heeft, wordt hierin helder en duidelijk samengevat.

Het boekje kost € 6,90.

* *"De ware bekering"*, geschreven door Thomas Shepard. S. Houtekamer maakte een nieuwe vertaling van dit bekende werk uit de theologische literatuur. De prijs van dit boekwerk is € 15,50.

Dr. A. de Reuver, *Verborgen omgang; Sporen van spiritualiteit in Middeleeuwen en Nadere Reformatie* (Uitg. Boekencentrum, Zoetermeer, 2002); 291 blz.; ISBN 90 239 0994 1; € 29,50.

Vele malen wordt de zinsnede tijdens de eredienst gezongen: Gods verborgen omgang vinden zielen, waar Zijn vrees in woont. Hoe krijgt dit verborgen leven met de Heere gestalte in het leven van Gods kinderen uit vroeger eeuwen? Om deze vraag te beantwoorden ging prof. dr. A. de Reuver speuren in de periode tussen 1100 en 1700. Zijn bevindingen legde hij vast in het boek *Verborgen omgang*.

Het boek stelt achtereenvolgens aan de orde de vroomheid van Bernardus van Clairvaux, Thomas à Kempis, Willem Teellinck, Theodorus à Brakel, Guiljelmus Saldenus, Wilhelmus à Brakel en Herman Witsius. Veel lezers zullen de meeste auteurs alleen bij naam kennen, hoewel het te hopen is dat in elk geval de geschriften van de à Brakels wat meer bekend zijn.

De Reuvers boek lijkt goeddeels vrucht te zijn van zijn onderzoek aan de Utrechtse Universiteit, waar hij onder meer hoogleraar is vanwege de Gereformeerde Bond in de Nederlandse Hervormde Kerk. Dat geeft aan de studie een eigen, wetenschappelijk karakter. Het is geschreven met kennis van zaken. Dit wil niet zeggen dat De Reuver afstandelijk en koel de boeken van de zeven auteurs op de snijtafel legt. Gelukkig niet! Vanuit een betrokken houding luistert hij geduldig, trekt voorzichtige conclusies, plaatst hier en daar een kanttekening. Het geheel ademt respect voor het voorgeslacht,

een respect dat in onze tijd helaas geen algemeen artikel lijkt te zijn. De persoonlijke betrokkenheid van De Reuver tijdens het schrijven van zijn boek blijkt ook uit de inleiding op *Verborgen omgang*. Volgens de hoogleraar is het een van de ernstigste symptomen van de huidige crisis in kerk en cultuur dat de verborgen omgang met God teloor gaat. Een ernstige constatering voor ons allemaal!

De Reuver onderzoekt in zijn boek ook twee auteurs uit de Middeleeuwen: Bernard van Clairvaux (ds. J. van der Haar gaf in 1986 een aantal van diens Hoogliedpreken uit) en Thomas à Kempis (over wie Voetius zo positief oordeelde). De mannen van de Nadere Reformatie, onze oudvaders, maakten namelijk vrijmoedig gebruik van de stichtelijke werken van dit tweetal, in de overtuiging dat de Heere, ondanks de vele dwalingen in de Middeleeuwen, ook in die donkere tijd Zijn kinderen had en hen onderwees.

Lezing van het boek van De Reuver onderstreept hoe het staan in het leven van alle dag en de verborgen omgang met God bij onze vaders samengingen. We lezen hoe de 25-jarige Willem Teellinck, doctor in de rechten, tijdens zijn verblijf in Engeland gewonnen werd voor de godvruchtige levenswandel van kinderen Gods. Later lezen we overigens ook hoe Teellinck, inmiddels predikant, worstelt met een "spruyte" van zijn verdorven bestaan dat vanuit de verkiezing aan het redeneren gaat. We lezen hoe Th. à Brakel meer tijd vrijmaakte voor de "gemeenzame omgang met God" dan voor zijn maaltijden. In het geestelijke voedsel vond hij meer vermaak dan in de lichamelijke spijs.

Niet alleen Th. à Brakel in het Friese stadje Makkum, maar ook zijn zoon Wilhelmus in de grote stad Rotterdam en de Utrechtse professor Herman Witsius stelden de eenzaamheid op prijs, in de overdenking van Wie de Heere wil zijn voor verloren zondaren. En zou het in onze gedachten opkomen om, net als W. à Brakel, in een boek over de geloofsleer hoofdstukken op te nemen als: Van de geestelijke overdenking,

Van de liefde tot God en Van de liefde tot Jezus Christus? Wilhelmus deed het, in zijn Redelijke Godsdienst. Door dergelijke voorbeelden houdt *Verborgen omgang* ons een spiegel voor.

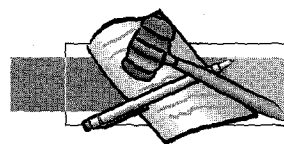
Tijdens lezing van het boek kwamen enkele vragen boven. De eerste is waarom prof. De Reuver de achttiende eeuw niet bij zijn onderzoek heeft betrokken. Het is waar, volgens de gangbare opvatting betreft de Nadere Reformatie de 17e eeuw en wordt de 18e eeuw gerekend tot het gereformeerd piëtisme. Maar in een schets van vroomheid gedurende zo'n lange periode kan de achttiende eeuw, die nauw verweven is met het geheel van de Nadere Reformatie, toch niet gemist worden. Eén van de besproken tijdgenoten Saldenus, W à Brakel en Witsius had wellicht ingeruild kunnen worden voor bijvoorbeeld Schortinghuis of Smytegelt.

De tweede vraag, die misschien het meeste dringt, is: in hoeverre mogen en op welke wijze kunnen we eventueel het bevindelijke leven van het voorgeslacht onderwerpen aan wetenschappelijk onderzoek? Hier ligt een spanningsveld. Zo gemakkelijk kunnen we denken de leidingen van de Heere met Zijn volk in kaart te brengen. Herhaald zij dat De Reuver terughoudend en integer te werk gaat. Hij laat zijn zevental zeer uitvoerig aan het woord. Maar een boek als *Verborgen omgang* kan natuurlijk onmogelijk de aantrekkingskracht hebben van de werken van bijvoorbeeld vader en zoon à Brakel. Om de gloed van hun werken te proeven, moeten we ze zelf ter hand nemen. Daarom grijpt de uitgever echt te hoog als hij op de achterkant van de studie meldt dat het boek een "rijke inspiratiebron" kan zijn voor een "eigentijdse, authentieke spiritualiteit".

In dit verband is het jammer dat het taalgebruik van De Reuver wel afstand scheidt. Alleen al op de bladzijden 14 en 15, een tamelijk willekeurig voorbeeld, treffen we de volgende woorden aan: negeren, transpositie, incorporeren, regarderen, complementeren, expliciteren. Zonder al te veel moeite hadden deze vervangen kunnen worden door *begrijpelijk Nederlands*. Dan was het boek, dat keurig uitgevoerd is, zeker zijn waarde heeft en overigens pittig geprijsd is, breder toegankelijk geweest. Nu zal voor veel belangstellende lezers te moeilijk zijn.

Ugchelen,

J.M.D. de Heer.

Kerknieuws

Beroepen:

te Emmeloord:
ds. C. Sonneveld te Veenendaal;
te Kampen: ds. C. Neele te Aagtekerke;
te Rotterdam-Centrum:
ds. G.J.N. Moens te Goes.

Bedankt:

voor Beekbergen: ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam;
voor Doetinchem, Ridderkerk en Sint Annaland: ds. M. Karens te Werkendam;
voor 's-Gravenzande:

ds. C. Neele te Aagtekerke;
voor Melissant;
ds. M. Mondria te Waardenburg;
voor Puttershoek;
ds. B. van der Heiden te Alblasserdam.

KERKELIJK JAARBOEK

Regeling preekbeurten gemeente Bodegraven

Met ingang van heden worden de preekbeurten verzorgd door: dhr. M. van Dijk
Horstlaan 28, 2411 WE Bodegraven
tel. 0172-611064
e-mail: bamvandijk@rdnet.nl

PASTORIEZORGEN

Mevrouw Boogaard overleden

Het was op de laatste biddag 12 maart j.l. dat onze emerituspredikant ds. R. Boogaard - onverwacht - tijdens de middagdienst moest voorgaan in zijn gemeente Leiderdorp. Aan het begin van de overdenking uit Daniël hield hij de gemeente voor: "Er kunnen zich in het leven van een mens omstandigheden voordoen, waardoor onze levensloop een totaal andere wending krijgt". Op diezelfde avond na de biddagdienst in Zoetermeer, waarin zijn geliefde vrouw aanwezig was, zijn er grote zorgen over haar gekomen. Een ernstige hersenbloeding met alle gevolgen van dien moest worden vastgesteld. Op de vraag van haar man die avond, of hij een arts moest laten komen, waren haar laatste woorden: "Dat is goed". Daarna is ze in het Rijland-ziekenhuis in Leiderdorp opgenomen en in de afgelopen dagen in het verpleeghuis Leythenrode, niet zo ver van het woonhuis van onze broeder. Daar heeft ze zaterdag j.l. rond 12 uur haar laatste adem uitgeblazen. Wat moet het voor onze geliefde vriend en broeder zijn om zijn zo getrouwe en zorgzame echtvriendin, die zoveel voor hem in zijn huwelijk en ambt heeft betekend, te moeten missen. Ze heeft zo vaak de weken ervoor gezongen met de woorden van Datheen (Gebed des Heeren vers 4):

*"... Geef ons geduld in lijdens pijn,
gehoorzaam alleszins te zijn;
neem van ons weg vlees ende bloed,
dat tegen Uwen willen doet".*

Woorden die ze vanaf haar jeugd in het Zeeuwse Nisse leerde; woorden die in haar leven door Gods genade in Christus zaken mochten worden. Zo staren we haar met gevoelens van weemoed en jaloezheid na. Wat zullen we onze broeder en de zijnen anders toebidden dan dat de Heere de eerste regels dagelijks erbij leert bidden: "Uw wil geschied", o Heer, gelijk; op aarde als in 't hemelrijk". Een moeilijke bede voor ons vlees, maar de Zaligmaker bad in zware strijd zijnde immers dezelfde woorden. Zou er dan geen kracht van Hem uitgaan voor ál Zijn ellendigen? Mogen er lastdragers zijn in de gemeenten voor onze vriend nu hij als weduwnaar verder moet. Opdat Christus' genade in zijn zwakheid volbracht worde. Opdat hij nog mag verkondigen dat de Heere recht is. Dat de Heere zijn Rotssteen zij, want in Hem is geen onrecht.

Namens de redactie
ds. v. A.

Verslag van de vergadering van de classis Gouda der Gereformeerde Gemeenten, gehouden op vrijdag 7 februari 2003 te Zoetermeer

Namens de roepende kerk van Naaldwijk opent ds. J. Driessen de vergadering. Hij laat Psalm 89:2 zingen, leest Matth. 13:31-35 en gaat voor in gebed.

De voorzitter heet de deputaten art. 49, de predikanten J.J. van Ekeveld, J. Karens en M. Mondria hartelijk welkom, alsook ds. E. Hakvoort, alle afgevaardigden en belangstellenden. Hij memoreert de volgende gebeurtenissen die sinds de vorige classisvergadering plaatsvonden:

- Op 14 december 2002 overleed de koster van de gemeente Gouda, de heer M.W. Petersen. Voor de gemeente Gouda en voor het geheel van de gemeenten heeft hij veel betekend. De Heere gedenke zijn vrouw en kinderen.

- Op 17 december herdacht diaken S. de Visser dat hij de gemeente Boskoop 12,5 jaar in het ambt mocht dienen.

De voorzitter spreekt vervolgens een meditatie uit over de gelijkis van het mosterdzaad, Matth. 13: 31 en 32.

Volgens de lastbrieven zijn 12 gemeenten vertegenwoordigd door 4 predikanten en 20 ouderlingen. Als deputaten artikel 49 zijn aanwezig de predikanten J.J. van Ekeveld, J. Karens en M. Mondria. Dit in verband met de beslissing over de toelating van ds. E. Hakvoort als predikant van de Gereformeerde Gemeenten.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld. Preses: ds. J. Driessen; assensoren: ds. M. Golverdingen en ds. J.B. Zippro; quaestor: oud. J. Honkoop; scriba: oud. P. Verweij, en ook voor deze vergadering is oud. P.A. van Bokhoven tweede scriba.

De notulen van 11 oktober 2002 worden vanwege het vertrouwelijk karakter later op de avond in comité behandeld.

Een brief van de SGZZH inzake eventuele herbenoeming van de heer H.J. Kooij als lid van de Raad van Toezicht van de SGZZH. De classis benoemt br. H.J. Kooij, ambtsdrager in Zoetermeer, opnieuw.

Naar aanleiding van het Jaarbericht van de Raad van Toezicht van de SGZZH wordt er aandacht voor gevraagd dat onze bejaarden toch in onze huizen zullen wonen; dat ook onze meisjes als personeel in onze huizen zullen gaan werken. Verder komt in de brief aan de orde dat het steeds meer gewenst is dat onze huizen in de breedte gaan samenwerken. Een voorgestelde fusie met een zorgcentrum op Hervormd-Gereformeerde grondslag is niet doorgegaan.

Van het verhuisbericht van ds. Hakvoort naar Laurensvliet 1 in Zwijndrecht wordt kennisgenomen.

Van één van de gemeenten is er een brief met voorstellen betreffende herziening van de bepalingen ten aanzien van de "overkomst van predikanten uit een ander kerkverband", vastgesteld door de Generale Synode van 1971 (Voornaamste Besluiten, editie 1999, blz. 25). Omdat is gebleken

dat de Particuliere Synode Oost zich met een brief over deze zaak tot het Deputaatschap Kerkrecht heeft gewend, wordt voorgesteld om ook vanuit onze classis de vragen en opmerkingen over deze zaak bij dit deputaatschap neer te leggen. De brief van de roepende kerk van P.S. Noord-West zal door de scriba worden beantwoord.

Als vervolg op de vorige vergaderingen komt het verzoek van ds. E. Hakvoort om toegelaten te worden als predikant van de Gereformeerde Gemeenten weer aan de orde. Vanaf dit moment is dit een besloten vergadering. De voorzitter wijst met nadruk op de zwijgplicht. De notulen van de vergadering van 11 oktober 2002 worden behandeld, goedgekeurd en ondertekend.

Vervolgens wordt een ingekomen brief van een gemeentelid behandeld. De voorzitter geeft het "Rapport van de commissie van begeleiding van ds. E. Hakvoort" in bespreking. Na uiting van waardering voor het rapport worden de vragen geïnventariseerd en vervolgens door de voorzitter van de commissie, ds. H. Paul, beantwoord. De vergadering stemt in met het rapport van de commissie.

De deputaten art. 49 geven het advies dat zij er mee in kunnen stemmen dat ds. Hakvoort als predikant van de Gereformeerde Gemeenten wordt toegelaten.

Voordat de stemming over toelating wordt gehouden gaat de voorzitter eerst voor in gebed. Vervolgens heeft de stemming plaats. De vergadering spreekt zich in meerderheid uit voor toelating van ds. E. Hakvoort als predikant van onze gemeenten. Ds. Hakvoort en niet-ambtsdragers worden binnengeroepen. De voorzitter deelt ds. Hakvoort mee dat hij is toegelaten als predikant van onze gemeenten. Hij mag nu in het geheel van onze gemeenten voorgaan en wordt weer door een commissie begeleid. De commissie wijst de plaatsen aan waar ds. Hakvoort op zondag voor moet gaan, weekdiensten, feestdagen en derde beurten mag hij zelf regelen. Vervolgens leest ds. Golverdingen het concept mandaat voor de Commissie van begeleiding voor. Het mandaat wordt goedgekeurd. Het is de bedoeling ds. Hakvoort op de volgende classisvergadering beroepbaar te stellen.

De voorzitter richt zich tot ds. Hakvoort en spreekt van een gewichtig moment, nu het besluit is genomen. Hij verwelkomt ds. Hakvoort hartelijk en bidt hem de Geest en de genade van God toe. Dat uit de vruchten de hoge goedkeuring van God moge blijken. Dat de prediking mag zijn tot heil van zondaren, uitbreiding van Gods Koninkrijk, tot opbouw van Gods kinderen en dat Gods Naam wordt grootgemaakt. De Heere bediene u uit Zijn volheid, zo voegt hij hem toe. De vergadering wordt opgeroepen deze broeder in het gebed te gedenken. Op verzoek van de voorzitter wordt ds. Hakvoort Ps. 134:3 staande toegezongen.

Bij de verkiezing van de afgevaardigden naar de P.S. Noord-West worden de vier

classispredikanten G. Clements, J. Driessen, M. Golverdingen en J.B. Zippro met algemene stemmen afgevaardigd. Door stemming worden de ouderlingen J. Bloemendaal, G.D. Pas, G.H. Verweij en Chr. IJzelenberg afgevaardigd. De ouderlingen die bij de eerste en tweede stemming tezamen de meeste stemmen ontvingen, worden benoemd als secundi voor predikanten en ouderlingen. Dit zijn respectievelijk de ouderlingen J.H. Madern, C.G. van Es, P. Verweij, J. Honkoop en P.A. van Bokhoven. De quaestor heeft een overzicht gemaakt van de banksaldi en de baten en lasten over 2002. Hierover zijn geen vragen. De quaestor vraagt een bijdrage van € 1,70 per lid en dooplid.

Voor de volgende vergadering is Scheveningen roepende kerk. Deze vergadering zal D.V. 20 juni 2003 worden gehouden. De preses wijst nog op de ambtsdragerbijeenkomst op D.V. 21 maart 2003 te Zoetermeer. Ds. J.J. van Ekeveld hoopt daar te spreken naar aanleiding van het boekje "Louter Genade". In de loop van het jaar zal er kerkvisitatie worden gehouden. De voorzitter bedankt alle afgevaardigden voor hun aanwezigheid en inbreng en de belangstellenden voor hun aanwezigheid. Op verzoek van de voorzitter eindigt ouderling Chr. IJzelenberg. Hij laat Ps. 17:3 zingen en gaat voor in dankgebed, waarna de voorzitter de vergadering sluit.

Gouda, P. Verweij, scriba

'Benjamin' uit Terneuzen. Iemand van de kerkenraad zal de avond met ons openen en sluiten. De netto-opbrengst is bestemd voor Eleos. De organisatie van deze avond gaat uit van Ring Zeeland van Zangverenigingen van de Gereformeerde Gemeenten.

De Vluchtheuvel

Vertrouwde en vertrouwelijk psychosociale hulpverlening

Voor vragen kunt u, iedere werkdag tussen 10.00 en 12.00 uur, bellen naar het spreekuur voor aanmelding en advies.

0348 - 48 99 99

Let op! Alle hulpaanvragen van jongeren en met betrekking tot jongeren (en kinderen) tot en met 17 jaar:

033-475 33 00

Iedere werkdag tussen 08.30 uur en 17.00 uur teksttelefoon 0348-489998

op werkdagen bereikbaar van 08.30 uur-17.00 uur

'Help de Vluchtheuvel helpen! Wordt donateur, voor meer informatie hierover kunt u ons bereiken op tel. 0113 - 21 30 98 of stort uw gift op bankrek. nr. 1125.06.399

PAASZANGAVOND ZOETERMEER

Op Zaterdag 19 april D.V. is er in de Vredekerk een paaszangavond. Aanvang 19.30 uur. Medewerking verlenen: Jeugdkoor "Looft den Heere" en het gemengd koor "Deo Favente", beide uit Zoetermeer. Spreker is evangelist dhr. J. Krijgsman uit Amsterdam. De collecte is bestemd voor het werk in de evangelisatiepost "Bij Simon de Looier". De leiding is in handen van ouderling J.C. Heyboer.

PAASZANGAVOND WOERDEN

Op D.V. zaterdag 19 april in de Bethlehemkerk. Aanvang 20.00 uur. Opening en meditatie door ds. W. Harinck. Medewerking verleent het gemengd koor 'Preludium'.

Berichten

JONGERENBIJENKOMST WOERDEN

Op D.V. maandag 21 april, 2de Paasdag, organiseert +16 jeugdvereniging 'Augustinus' de bekende jongerenbijeenkomst in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Woerden. (Bethlehemkerk, Oudelandseweg 51). Het thema is: Laat ons mensen maken. Dit thema, over 'klonen', wordt uitgewerkt in twee toespraken. Ds. G.J. van Aalst hoopt te spreken over: Naar Gods beeld... En dr. S.M. de Bruijn hoopt een toespraak te houden over: En mijn gelijkis... Na de pauze is er een forumbespreking onder leiding van J.H. Mauritz. de avond begint om 19.00 uur.

PAASAPPÈL +16 DISTRICT ZUID

De bijeenkomst in Kapelle is er ook dit jaar wee, op D.V. maandag 21 april 2003 (Tweede Paasdag). Ds. J.J. Tanis hoopt een appèlwoord te houden over: "Mijn Heere en mijn God!" Bij deze geloofsbelijdenis van Thomas willen we stilstaan vanwege het feit dat veel jongelui met Pasen belijdenis doen. Het jongerenkoor Het Kleinood uit Aagtekerke zorgt voor een muzikale bijdrage. We beginnen om 19.30 uur in de Petrakerk van de Gereformeerde Gemeente van Kapelle-Biezellinge, Goessestraatweg 18. Hopelijk is de kerk weer net zo vol als vorig jaar.

CONTACTGROEP SBO/PRO VAN HELPENDE HANDEN IN ZEELAND

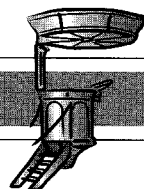
De contactgroep SBO/PRO (die eerder LOM/MLK heette) van Helpende Handen onderzoekt of er belangstelling is voor uitbreiding van haar activiteiten in de regio Zeeland. Bij voldoende belangstelling kunnen ouderbijeenkomsten en jongerendagen in Zeeland worden georganiseerd. Ouderbijeenkomsten zijn bedoeld voor ouders van kinderen die het speciaal onderwijs bezoeken of bezocht hebben. Jongerendagen zijn voor jongeren van het speciaal onderwijs die al

van school af zijn.

Wilt u, wil jij daaraan deelnemen? Kom dan D.V. zaterdag 7 mei 2003, 's ochtends naar een inventarisatiebijeenkomst in Goes. U kunt voor meer informatie en opgave bellen naar het landelijk bureau van Helpende Handen in Woerden (op woensdag kunt u vragen naar mw. W. van Hell-van Dijke). Het telefoonnummer is 0348-48 99 70. E-mail: hh@cbgg.nl Heeft u wel belangstelling, maar bent u op 17 mei verhinderd? Laat het ons dan weten.

KOOR- EN SAMENZANGAVOND TE TERNEUZEN

Op D.V. zaterdag 19 april a.s. is er in de Grote kerk van Terneuzen een koor- en samenzangavond. Aanvang 19.30 uur. Medewerking verlenen: Gemengd koor 'Met Hart en Stem' uit Terneuzen, Jongerenkoor 'Heman' uit Krabbendijke, Jeugdkoor 'Jonge Zangers' uit Vlissingen en Jeugdkoor

Predikbeurten

ZONDAG 13 APRIL 2003

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Neele en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.00 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 uur ds. Kattenberg en 16.00 uur leesdienst; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 uur ds. Bac; Benthuizen 18.30 uur stud. G. Pater; Berkenwoude 19.00 uur ds. Clements; Bodegraven 15.30 uur ds. W. Harinck; Boskoop 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Breda 15.00 uur ds. W.J.

Karels; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 10.00 en 18.30 uur stud. Bakker; Deventer 10.00 en 17.00 uur ds. Tuinier; Dinteloord 10.00 en 15.00 uur stud. G. Beens; Dirksland 19.30 uur ds. De Jongste; Doetinchem 11.15 en 15.30 uur leesdienst (Meestersstraat 2); Dordrecht 10.00 uur (H.D.) en 17.00 uur ds. P. Mulder; Drachten 9.30 uur (H.A.) en 19.00 uur ds. Hoogerland; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 9.30 en

17.00 uur stud. De Heer; Enschede 15.00 uur ds. Van Dieren; Enter 19.00 uur ds. Meeuse; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. Schipper; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Melis; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Moens en 14.00 uur leesdienst; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; Goudswaard 10.00 uur (H.A.) en 18.00 uur ds. De Wit; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur leesdienst; 's-Gravenpolder 9.30 uur en 18.00 uur ds. L. Blok en 14.00 uur leesdienst; Groningen 10.00 uur ds. Vreugdenhil en 16.00 uur leesdienst; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 16.30 uur ds. Paul; Hoofddorp 9.30 uur ds. Paul; Houten 11.00 uur leesdienst en 16.30 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 16.00 uur ds. Kleppe; Kamperland 15.00 uur ds. Moens; Kapelle-Biezeling 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kortgene 14.30 uur ds. Verschuure; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 16.30 uur ds. Schot; Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur stud. G. Pater; Lelystad 15.30 uur ds. Vreugdenhil; Meeuwen 18.00 uur ds. J. de Pater; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. C. Harinck; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur stud. Terlouw en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. J. Karels; Naaldwijk 15.30 uur stud. Bakker; Nieuwdorp 9.30 uur (H.A.) en 14.30 uur ds. Tanis; Nieuwer ter Aa 10.00 uur (H.A.) en 19.00 uur ds. Van der Net; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nunspeet 15.00 uur ds. Schipper; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Oosterend-Texel 10.00 en 18.00 uur ds. Van Dijk; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. J. Karens; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Ouddorp 9.30 uur (H.A.) en 18.30 uur ds. P. Blok; Oudemirdum 14.30 uur stud. De Heer; Poederoyen 15.00 uur ds. M. Karens; Poortugaal 9.30 en 16.30 uur ds. Mijnders; Poortvliet 14.00 uur ds. Verweij; Puttershoek 14.30 uur ds. Van Krimpen; Ridderkerk 19.00 uur ds. Silfhout; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 uur ds. Mol en 15.00 uur ds. Schreuder; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Centrum 19.15 uur ds. P. Mulder; Rotterdam-Zuid 19.00 uur ds. Schot; Rotterdam-Zuidwijk 16.30 uur ds. Kattenberg; Scherpenisse 9.30 en 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Scheveningen 10.00 en 17.30 uur ds. Zippro; Sint Annaland 9.30 uur (H.A.) en 18.30 uur ds. Brugge; Sint Philipsland 9.30 uur (H.A.) en 15.00 uur ds. De Jongste; Spijkenisse 18.30 uur ds. Kattenberg; Sprang Capelle 9.30 en 15.00 uur ds. J. de Pater; Stad a/h Haringvliet 15.00 uur ds. Golverdingen; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur leesdienst; Terwolde-De Vecht 9.30 uur leesdienst en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 en 14.30 en 18.30 uur leesdienst;

Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Utrecht 19.00 uur ds. Visscher; Veen 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur ds. Boogaard; Vlaardingen 10.00 en 15.30 uur ds. Hakvoort; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. Driessen; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wemeldinge 15.00 uur ds. L. Blok; Werkendam 11.15 en 18.30 uur ds. M. Karens (in de Geref. Kerk); Westkapelle 14.30 uur stud. Terlouw en 19.00 uur ds. Driessen; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. Van Gelder; Yerseke 9.30 uur (H.A.) en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Ekeveld; Zoetermeer 15.00 uur ds. Zippro; Zwijndrecht 18.00 uur ds. Hakvoort; Zwolle 9.30 en 15.00 uur ds. J. Beens.

DINSDAG 15 APRIL 2003

Rilland-Bath 19.30 uur ds. Hakvoort; Zeist 18.30 uur ds. Van Ekeveld (huw. bev.).

DONDERDAG 17 APRIL 2003

Genemuiden 19.30 uur ds. Melis (ingebriukname nieuwe kerk); Zeist 14.15 uur ds. Van Ekeveld (huw. bev.).

DONDERDAG 17 APRIL 2003 (GOEDE VRIJDAG DIENSTEN)

Almelo 19.30 uur ds. L. Blok; Breda 19.30 uur ds. Schot; Dinteloord 19.30 uur stud. Bakker; Eindhoven 19.30 uur ds. Mondria; Haarlem 19.30 uur ds. Zippro; Hilversum 19.45 uur ds. Veenendaal; Mijdrecht 19.30 uur ds. Meeuse; Naaldwijk 19.45 uur ds. Clements; Poederoyen 19.00 uur ds. Tanis; Puttershoek 19.30 uur ds. W. Harinck; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Rotterdam-Zuid 19.45 uur ds. M. Karens; Sint Philipsland 19.30 uur ds. De Jongste; Spijkenisse 19.45 uur ds. Brugge; Stolwijk 19.30 uur ds. Van Dieren; Vlissingen 19.30 uur ds. Schipper; Wierden 19.30 uur ds. Hakvoort; Zoetermeer 19.30 uur ds. P. Mulder.

VRIJDAG 18 APRIL 2003 (GOEDE VRIJDAG)

Aagtekerke 19.30 uur ds. Neele; Aalburg 19.30 uur ds. J. de Pater; Aalst 17.00 uur ds. P. Mulder; Alblasterdam 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 19.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 19.30 uur ds. Meeuse; Arnhem 19.30 uur ds. Kattenberg; Barneveld 19.30 uur ds. Hogchem; Beekbergen 19.30 uur ds. Hakvoort; Berkenwoude 19.30 uur ds. J. Beens; Boskoop 19.30 uur ds. Golverdingen; Brakel 19.30 uur stud. Bakker; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. Van Boven; Deventer 16.30 uur ds. Hakvoort; Doetinchem 9.30 uur ds. Schreuder; Dordrecht 19.45 uur ds. P. Mulder; Drachten 19.30 uur ds. Hoogerland; Elspeet 19.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 17.00 uur ds. Hoogerland; Enschede 16.00 uur ds.

Tuinier; Enter 15.00 uur ds. Kattenberg; Genemuiden 19.30 uur stud. De Heer; Gouda 19.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 19.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 19.30 uur ds. Schipper; 's-Gravenzande 19.30 uur leesdienst; Groningen 19.30 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 16.30 uur ds. W.J. Karels; Hoogvliet 17.00 uur ds. Silfhout; Houten 19.30 uur ds. Van der Net; Kampen 19.30 uur stud. G. Beens; Kapelle-Biezeling 19.00 uur ds. Tanis; Katwijk aan Zee 10.00 uur ds. Van Aalst; Klaaswaal 19.30 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. P. Blok; Krabbendijke 19.00 uur ds. Verschuure; Krimpen a/d IJssel 19.30 uur ds. Schot; Kruijningen 16.00 uur ds. Schipper; Leerdam 17.00 uur ds. Mondria; Lelystad 16.30 uur ds. L. Blok; Marknesse 14.30 uur ds. J. de Pater; Middelburg-Zuid 19.00 uur ds. Van Gelder; Middelharnis 19.00 uur ds. J. Karels; Moerkapelle 18.00 uur ds. Paul; Nieuwdorp 16.30 uur ds. Van Gelder; Nieuwerkerk Zld 19.00 uur ds. Gunst; Nisse 16.30 uur ds. Verweij; Nunspeet 19.30 uur stud. G. Pater; Oostburg 15.30 uur ds. C. Harinck; Oosterend-Texel 19.30 uur ds. Van Dijk; Oostkapelle 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Opheusden 19.30 uur ds. J. Karens; Oud Beijerland 19.30 uur ds. Van Krimpen; Oudemirdum 9.30 uur ds. Vreugdenhil; Ridderkerk 17.00 uur ds. Van Krimpen; Rilland-Bath 15.30 uur ds. Verschuure; Rijssen-Noord 19.30 uur ds. Van Dieren; Rijssen-West 19.30 uur ds. Mol; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. Schreuder; Rotterdam-Zuidwijk 16.30 uur ds. Van der Net; Scherpenisse 19.00 uur ds. Brugge; Scheveningen 19.30 uur ds. Zippro; Soest 16.00 uur ds. Visscher; Sprang Capelle 16.30 uur ds. J. de Pater (open. bel.); Terwolde-De Vecht 19.30 uur ds. Tuinier; Tholen 19.00 uur ds. De Jongste; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. Kleppe; Uddel 19.30 uur ds. Mouw; Urk 16.00 uur stud. G. Beens; Veen 19.30 uur ds. Melis; Veenendaal 19.30 uur ds. Sonneveld; Vlaardingen 19.30 uur stud. Terlouw; Waarde 19.00 uur ds. Hofman; Waardenburg 19.30 uur ds. Mondria; Wageningen 19.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 17.00 uur ds. M. Karens (in de Geref. Kerk); Woerden 19.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 19.30 uur ds. Verweij; Zeist 19.30 uur ds. Van Ekeveld; Zwijndrecht 19.30 uur ds. Mijnders.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar. Diensten zondag 13 april a.s. om 10.00 en 17.00 uur evangelist H.J. van den Boogaart. Goede Vrijdag 18 april a.s. 19.30 uur evangelist G. Baan.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70; dienst iedere zondag om 10.30 uur. Bijbelcursussen elke dinsdag vanaf 18.30 uur.

Dagje Amsterdam? Kom dan ook eens naar Simon de Looier. Hartelijk welkom op dinsdag t/m zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist G. van de Breevaart; Kerk van de Zevende Dags Adventisten, Eeskwerd 1. Diensten zondag 13 april a.s. om 9.30 en 16.00 uur evangelist G. Baan

Merksem:

Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Barreelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten zondag 13 april a.s. om 10.00 en 17.00 uur evangelist G. van de Breevaart. Goede Vrijdag 18 april a.s. 19.30 uur evangelist H.J. van cxen Boogaard.

U bent hartelijk welkom in de BIJBEL-winkel van dinsdag-zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Ps. 103 : 8 *"Gelijk het gras is ons kortstondig leven."*

Heden bereikte ons het ontstellende bericht dat na enkele zorgvolle dagen is overleden

LEON DE FEIJTER

Hij werd 8 jaar.

Wij wensen het zwaar getroffen gezin en de familie Gods hulp toe om dit verlies te kunnen dragen. De Heere heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Het bestuur van de ds. D.L. Aangeenbrugschool te Terneuzen.

4 april 2003

○ Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begrafenissen, naar wens van de familie;

○ Geen crematies;

○ Opbaren met kistkoeling in het sterfhuis of in de voor u bekende aula's;

○ Dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden; ook voor de verzorging van de overledene door een gediplomeerde verpleegster.

AL UW PERSOONLIJKE WENSEN WORDEN DOOR ONS IN ALLE RUST EN VERTROUWELIJK BEHARTIGD.

Begravenisonderneming de Jongh

Kerkstraat 15a, 4181 AA Waardenburg
Tel. 0418-652039

Reepijzer 5
3371 JC Hardinxveld-Giessendam
Tel. 0184-611154

Advertenties

En aldaar zal Ik bij u komen, en Ik zal met u spreken van boven het verzoendeksel af."

Exodus 25: 22a

Heden heeft de Heere tot Zich genomen onze zeer geliefde en innig liefhebberende, zorgzame vrouw, moeder, grootmoeder en overgrootmoeder

DINA BOOGAARD-FIERLOOS

* Nisse, 3 augustus 1919

† Leiderdorp, 5 april 2003

Leidorp
Koog a/d Zaan

R. Boogaard
J. Boogaard
F.H. Boogaard-Treur

Waddinxveen

A. Boogaard
M. Boogaard-Tekkelenburg

's Gravenpolder

S. Boogaard
H.A. Boogaard-Boerman
klein- en achterkleinkinderen

5 april 2003

Van der Valk Boumanweg 49
2352 JB Leiderdorp

De begrafenis heeft inmiddels plaats gevonden op de Algemene Begraafplaats te Leiderdorp.

Met ontroering heeft de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Rotterdam-Centrum kennis genomen van het plotseling overlijden van zijn geliefde oud-ouderling

JOZIAS FRAANJE

in de leeftijd van 83 jaar.

Van eind maart 1983 tot en met december 1996 heeft hij de gemeente met de volle liefde van zijn hart, in alle getrouwheid mogen dienen.

De Heere gedenke de achterblijvende weduwe met haar dochter, kleinkinderen en verdere familie, in dit smartelijke verlies en heilige de roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad,
J. Blokland, preses
M. Boot, scriba

Heden bereikte ons het ontstellende bericht dat na enkele zorgvolle dagen is overleden onze leerling

LEON DE FEIJTER

Hij werd 8 jaar.

Wij wensen het zwaar getroffen gezin en de familie Gods hulp toe om dit verlies te kunnen dragen. De Heere heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Personeel en kinderen van de ds. D.L. Aangeenbrugschool te Terneuzen.

4 april 2003

Vol verdriet hoorden wij vanmorgen dat uit ons midden is weggenomen onze geliefde klasgenoot en leerling

LEON DE FEIJTER

Hij werd 8 jaar.

De Heere schenke de familie en ons allen de kracht om dit verlies te kunnen dragen en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Janniek, Tonny, Jan-Willem, Esther, Paul, Rick, Bram, Jorianne, Peter, Anne, Henriëtte, Jacco-Jan, Leon H. Caroline, Carolina, William, Dewald, Ard-Jan, Corwin, Nelline, John, Janco, Charlotte, Daniëlle, Christa, Remco, Izaak, Bart, Corné, Eline, Lisa, Anton, Gerwin, Manouk.

Nelleke de Ruiters, Conny Eikelboom, Rianne van Langevelde, Ada den Hollander, Francien Zwemer.

Groep 3 van de ds. D.L. Aangeenbrugschool te Terneuzen

4 april 2003

Te h. omg. Beekbergen (Lieren) tot 6 pers. Zomerh. v.a.g.v. nog vrij wk 27, 28, 35 en na wk. 37. Bel gerust voor inf. Tel. 055-5062744.

Deputaatschap Bijbelverspreiding

Gereformeerde Gemeenten

Het Deputaatschap Bijbelverspreiding Gereformeerde Gemeente zoekt een

Vrijwilliger

als voorlichter over het werk van het Deputaatschap in Ghana, Oost-Europa en India.

De taak is aan de gemeenten in een deel van Nederland bekendheid te geven aan dit werk.

Een van de voorlichters dhr. J.C. Heijboer te Zoetermeer is bereid alle gewenste informatie te geven. Telefoon 079-331 00 75.

Gegadigden kunnen contact opnemen met de alg. secretaris dhr. W. Hammink, Utrechtsestraatweg 93, 3445 AP Woerden. Telefoon 0348-41 61 16.

KOSTER

Begroefenisonderneming

Voor uitvaartzorg in:

- ◆ Scherpenzeel
- ◆ Barneveld
- ◆ Yeenendaal
- ◆ Kootwijkerbroek
- ◆ De Valk-Wekerom
- ◆ Amersfoort
- ◆ Renswoude
- ◆ Woudenberg

Geen crematies

Prinsenlaan 30
3925 BM Scherpenzeel
Tel. 033 277 0555

begrafenisverzorging

T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.

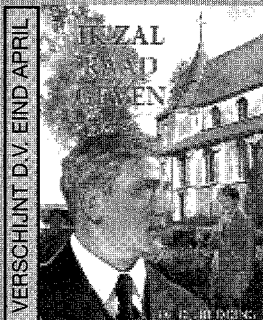
Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

Voor Moederdag

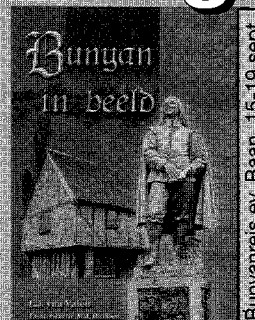

GEOPENDE VENSTERS

Overdenkingen uit het Bijbelboek Daniel door ds. D.J. Budding. (incl. gespreksvragen). Prijs: € 23,00

Samen met 'IK ZAL RAAD GEVEN' € 20,00

geldig t/m 10 mei

IK ZAL RAAD GEVEN

DS. D.J. BUDDING

Warm geschreven vervolg op 'Ik zal wederbrengen', met veel autobiografische gegevens. Johannes is predikant geworden en in zijn nieuwe gemeente maakt hij bijzondere dingen mee. Er zijn zorgen, maar er gebeuren ook wonderen. Ontroerend is ook het afscheid als Johannes een beroep heeft aangenomen naar N. € 14,75

BUNYAN IN BEELD

Boeiende levensbeschrijving over John Bunyan met veel informatie van Bunyanmonumenten die tijdens een Bunyanreis bekeken kunnen worden. Het is een zeer aantrekkelijk kijk- en leesboek met kleurenfoto's, waardoor het nauwe verband tussen Bunyans leven en De Christenreis duidelijk uitkomt. € 37,50

BESTEL NU!

Ja, ik bestel:

- .. ex. Ik zal raad geven € 14,95
- .. ex. Ik zal wederbrengen € 16,50
- .. ex. Bunyan in beeld € 37,50
- .. ex. Geop. vensters à € 23 / € 20

Levering per omgaande

O rechtstreeks of

O via boekhandel.....

..... te

Naam

Adres

Postcode

Plaats

BON FRANCO STUREN NAAR
Uitgeverij de Ramshoorn
Antw. nr. 860, 4460 WB Goes

Uitgeverij
'de Ramshoorn'
Putwei 6 • GOES

www.ramshoorn.nl

BEL EN BESTEL: 0113 -230 340
TOT 22:00 uur 's avonds
FAX 0113 - 218 691

Veel jongeren weten dat op het Bondscentrum in Woerden tal van activiteiten georganiseerd worden voor jongeren en leidinggevenden in onze gemeenten. Om al dat werk te kunnen doen, hebben we een enthousiast team van medewerkers nodig. In verband met zwangerschapsverlof van één van de huidige collega's zijn we per 1 juni a.s. op zoek naar een gemotiveerde

secretariaatsmedewerk(st)er met uitzicht op een vaste benoeming

Om de organisatie soepel te laten verlopen, verzorg je met twee collega's een aantal omschreven taken, waarbij in jouw takenpakket het zwaartepunt ligt op de coördinatie en uitvoering van cursusactiviteiten, het factureren en verzenden van uitgaven en de administratie van ons jongerenblad *Daniël*.

Je bent breed inzetbaar, actief betrokken bij de organisatie van landelijke jeugdwerkactiviteiten en de begeleiding van voorlichtingsactiviteiten. Uiteraard zorg je voor de afwerking van telefonische contacten.

Functie-eisen

Heb je interesse voor deze functie? We kijken uit naar een enthousiaste collega met een havo- en/of mbo-opleiding. Kennis van Microsoft Office, waaronder Word en Excel is gewenst.

Betrokkenheid bij het kerkelijk jeugdwerk spreekt vanzelf. Je hebt een flexibele werkinstelling en je bent bereid om voor belangrijke jeugdwerkactiviteiten je ook buiten kantoor in te zetten. Je bent (doop)lid van de Gereformeerde Gemeenten.

Arbeidsvoorwaarden

Voor werkers bij de Jeugdbond gelden de arbeidsvoorwaarden, zoals deze zijn geregeld in de CAO Welzijnswerk.

Sollicitatieprocedure

Belangstelling voor deze functie? Stuur je sollicitatiebrief met curriculum vitae uiterlijk vóór 23 april a.s., aan het bestuur van de Jeugdbond, t.a.v. de heer J. H. Mauritz, Postbus 79, 3440 AB Woerden.

Bel voor inlichtingen 0348 - 489930 (overdag) of 0348 - 401978 ('s avonds).

RST
Zorgverleners

KRAAMZORG

THUIZORG

RST Zorgverleners.
500 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg,
wijkzorg, gespecialiseerde
verzorging, verpleging,
(huishoudelijke) verzorging:
0342 - 42 23 24.
Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of
info@rstzorg.nl.

Identiteit
Kwaliteit!

Tel (0342) 42 23 24

Burg Kuntzeaan 27 a - Postbus 154
3770 AD Barneveld - Fax 0342 42 25 50
www.rstzorg.nl - E-mail: info@rstzorg.nl

Te huur in Zuna bij Rijssen Luxe vac. bungalows v.a.g.v. o.a. eigen was-machine en magnetron. Prachtige omgeving voor de fiets en wandeltochten! en dicht bij viswater. 55+ extra korting buiten schoolvakantie. Bel voor gratis folder. Of kijk op www.christelijkvakantiesite.nl Vak. oord. Holsappel. Tel/Fax 0548-512790

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horsssen bv

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

**IN LIEFDEVOLLE
HERINNERING...**

Uw gedachten over een uniek gedenkteken geven wij gestalte in natuursteen. Vraag naar het fotoboek met vele voorbeelden.

Grafgedenktekens
Zandee & de Kuijper

Goes: Rotonde Ringbaan-West
Telefoon (0113) 216555
Middelburg: Arnesteinweg 40
Telefoon (0118) 612579
Zoetermeer: Argonstraat 66
Industrieterrein Lansinghage
Telefoon (079) 3615010
Email: info@grafgedenktekens.nl

Kosthuis aanb. in Gouda voor 2 vriendinnen van de Pabo m.i.v. het nieuwe cursusjaar. Tel. 0182-518778.

Hoekwoning te huur in Arnhemuiden
(max 6 pers.) 2-16 aug.
Tel. 0118-603122

**Ds. D.L. Aangeenbrugschool
Terneuzen**

*Het bestuur van de ds. D.L. Aangeenbrugschool uitgaande van de
Gereformeerde Gemeente in Nederland en van de Oud-Gereformeerde
Gemeente te Terneuzen vraagt leerkrachten*

Groepsleerkrachten m/v

De vacatures ontstaan in de onder- en middenbouw.

De school wordt bezocht door ongeveer 320 leerlingen afkomstig uit de
(Oud) Gereformeerde Gemeente (in Nederland) en de Christelijke
Gereformeerde Kerk. Je komt te werken in een nieuw schoolgebouw.

De school kent goede secundaire arbeidsvoorwaarden en het vinden
van betaalbare woonruimte is geen probleem.

Er is een vaste oeververbinding onder de Westerschelde gerealiseerd.

Voor informatie kunt u zich wenden tot de directeur van de school de
heer A. Molenaar, telefoon 0115-612977 (school) of 0115-432296 (thuis).

Uw sollicitatiebrief wordt verwacht binnen 10 dagen na verschijnen van
deze advertentie in dit blad bij de secretaris van het bestuur de heer
D. de Braal, van der Waalsstraat 68, 4532 LD te Terneuzen.

**PSYCHOLOGENPRAKTIJK
BROUWER B.V.**

psychologische hulp voor
volwassenen en kinderen

*persoonlijke benadering en
resultaatgerichte aanpak*

Vestigingen:

RIDDERKERK

Verlengde Kerkweg 11

BARNEVELD

Rozenstraat 1a

METEREN (Geldermalsen)

Dorpsstraat 18

Bel voor informatie of aanmelding:
(0180) 42 69 55

Begrafenisverzorging Kina

Begravenissen in Capelle a/d IJssel
e.o. D.W. Schipper, tel. 010-458 31 12.
Wij verzorgen geen crematies.

Voor info bel:
0416-692787
of
0184-630180

**Reformatoische Vereniging van
Ongewild Kinderloze Echtparen**

Wat is het leven nog waard bij ondraaglijk lijden?

Heel veel, vindt Stichting Schuilplaats.

Daarom zeggen we 'nee' tegen euthanasie.

*Toch is alleen 'tegen' zijn niet voldoende.
Stichting Schuilplaats ontwikkelt projecten*

*voor vrijwillige terminale zorg voor
ongeneeslijk zieke mensen.*

*Pijnbestrijding, psychosociale hulp
en pastorale zorg gaan hand in hand.*

Niet alleen 'Tegen'!

*Stichting Schuilplaats geeft hulp aan mensen met psycho-sociale problemen, biedt begeleiding
bij projecten voor vrijwillige terminale zorg en heeft een eigen jongerenorganisatie.*

**Steun Stichting Schuilplaats
Als u niet alleen 'Tegen' bent!**

GIRO 1341400

Stichting Schuilplaats

Postbus 7 • 3900 AA Veenendaal

Tel. (0318) 526123 • Fax: (0318) 553477

Stichting Schuilplaats. Van Levensbelang

WESOTRONIC

**GELUIDSINSTALLATIES
KERKTELEFONIE
RINGLEIDING**

**Voor ieder oor
een zuiver geluid!**

Tevens uw leverancier voor:

- ✓ BRANDMELDINGSINSTALLATIES
- ✓ ONTRUIMINGSINSTALLATIES
- ✓ BEVEILIGINGSSYSTEMEN
- ✓ TELEFONIE
- ✓ KLUIZEN

Bijdorplein 9 -11
2992 LB BARENDRECHT
Telefoon 0180 - 621000
Fax 0180 - 615000

Galvaniweg 10b
3071 SC NUNSPEET
Telefoon 0541 - 271000
Fax 0341 - 271010

Diamantweg 47, 3817 GH AMERSFOORT

Tel. 033-461 9922.

www.chinachristianbooks.org

Maak uw gift over op bankrekening:

3473.76.029

China. Onderdrukking, vervolging, marteling. 80 miljoen christenen komen samen in huisgemeenten. Er is honger naar Gods Woord, maar ook gebrek aan goede, gereformeerde literatuur. Onze stichting vertaalt, drukt en verspreidt theologische werken en biedt toerusting en opleiding aan huiskerkleiders. De nood is groot, uw geld hard nodig. De schatten van de Reformatie, nu ook in China? Met uw hulp: Ja!

TEXEL. Ruim gelegen 6-8 pers. bungalows, 3 sl.k., wasm. en 4-6 pers. stacaravans, 2 sl.k., douche. Bel voor de folder: 0222-318391.

Bungalowpark 'De Verrassing', Bijenkorfweg 6, Oosterend.

CANADA BEZOEKERS.

Wij hebben twee bej. woningen te huur in het bej. teh. van de Ger. Gem. te Norwich, Ont.
Inl. tel 001-519-424-9949

Voor een paar dagen of langer, gezelligheid en sfeer, pension 'De Peel', gelegen in de mooie Betuwe, waar het gewoon goed is, Fam. Knuivers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren, tel. 0488-481687

NOOD

Matth.28:19: 'Gaat dan henen, onderwijst al de volken...'

Evangelisatie is een opdracht van de Heere in Zijn Woord aan Zijn gemeente. Deze opdracht geldt ook voor dichtbij in eigen land. De nood is groot. Ruim 70% van ons volk gaat niet meer naar een kerk. Nederland is zendingsland geworden. Daarom wil het Deputaatschap het huidige werk graag voortzetten, maar ook waar mogelijk uitbreiden. Binnen het evangelisatiewerk is er een vacature en twee evangelisten moeten gezien hun leeftijd het werk afbouwen.

TAAK

De hoofdtak van de evangelist bestaat uit het opzetten van evangelisatieactiviteiten waardoor rand- en onkerkelijken in aanraking gebracht worden met de boodschap van Gods Woord. Deze activiteiten worden opgezet vanuit de evangelisatiepost waar de evangelist door het Deputaatschap wordt te werk gesteld.

HERHAALDE OPROEP

Het Deputaatschap voor de Evangelisatie in Nederland en België roept sollicitanten op voor de functie van

EVANGELIST

Vereisten voor deze functie zijn o.a.:

- het belijdend lid zijn van een Gereformeerde Gemeente
- innerlijke betrokkenheid tot het evangelisatiewerk
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid
- contactuele en organisatorische vaardigheden
- bij voorkeur theologische vorming (bijv. CGO).

De benoeming zal plaatsvinden na overleg met de kerkenraad van betrokkene.

Een schriftelijke sollicitatie kan binnen veertien dagen worden gestuurd naar de secretaris van het Deputaatschap: G.D. Pas, Bosboom Toussaintsingel 5, 2741 AL Waddinxveen. Tel. 0182-615085.

Inlichtingen kunnen ingewonnen worden bij de voorzitter, ds. A. Schreuder, tel. 0548-51 27 40 en bij de secretaris van het Deputaatschap.

